

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

Навчально-науковий інститут педагогіки, психології, менеджменту та освіти дорослих УПА

Кафедра економіки та менеджменту

СИЛАБУС

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Харків 2023

Кафедра	Кафедра <u>Економіки та менеджменту</u> Department of Economics and Management http://econmgmt.uipa.edu.ua/
Назва навчальної дисципліни	«Педагогічні технології в закладах вищої освіти» «Pedagogical technologies in institutions of higher education» Навчальна дисципліна ведеться українською мовою
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Викладач	Доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та менеджменту Галина Василівна Єльнікова (лекційні та практичні заняття) посилання на профайл викладача: http://econmgmt.uipa.edu.ua/?page_id=1278 контактний телефон: (099) 034-99-65; електронна пошта: galina.yelnikova@gmail.com
Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УПА	https://do.uipa.edu.ua/course/index.php?categoryid=564
Консультації	Онлайн консультації: щопонеділка та щочетверга з 18.00 до 19.00 Усі запитання можна надсилати на електронну пошту – galina.yelnikova@gmail.com . «Питання щодо дисципліни «Педагогічні технології в закладах вищої освіти»

1. Коротка анотація до курсу

Дисципліна «Педагогічні технології в закладах вищої освіти» є важливою складовою формування світоглядних позицій здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктора філософії). Системоутворюючим фактором цих процесів виступає ступінь сформованості у них педагогічних навичок. Виконання складного завдання щодо їх формування забезпечується розвитком такого рівня компетентності здобувачів, який дозволить об'єктивно оцінити поточну ситуацію в освітньому процесі та застосувати відповідну адаптивну технологію. Дисципліна розкриває педагогічні технології в закладах вищої освіти та спонукає до розроблення власних варіантів адаптивних технологій в нових умовах взаємодії в системі «роботодавець-викладач-здобувач освіти» для удосконалення освітнього процесу. Дисципліна «Педагогічні технології в закладах вищої освіти» є нормативною дисципліною у циклі підготовки здобувачів та спрямована на набуття таких компетенцій:

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

2. Мета та завдання (цілі) курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктора філософії) здатності розробляти управлінські рішення щодо здійснення освітнього процесу на основі генерації ідей адаптивного управління та проекти з адаптивного управління у сфері педагогічної діяльності й здійснювати безпечно управління ними; використовувати навички володіння адаптивними методами управління в педагогічній діяльності та суб'єкт-суб'єктну взаємодію для забезпечення адаптивного розвитку здобувачів освіти на основі самоактуалізації, саморегуляції та самоорганізації.

Завдання:

формування уявлення щодо педагогічних технологій в управлінні освітнім процесом;

засвоєння основ адаптивного управління у сфері педагогічної діяльності;

формування здатності реалізовувати педагогічне управління освітнім процесом у закладах освіти;

оволодіння педагогічними технологіями в закладах вищої освіти.

3. Формат навчальної дисципліни - змішаний (blended) – атестований курс, що має супровід в системі дистанційної освіти.

4. Результати навчання.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових

публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

PH05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

PH08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин (кредитів)	Форми поточного та підсумкового контролю
Лекції	12/6	Бліц-опитування, тестування
Практичні заняття	12/6	Ситуаційні завдання, диспути, задачі, ділові ігри, моделювання ситуацій, опитування
Самостійна робота	66/78	Реферати, тестування, самостійні завдання
Всього	90 (3,0 кредити)	Підсумковий контроль: залік

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма (за необхідністю)	Нормативна / вибіркова
2022/2023	3	5 (осінь), 6 (весна)	073 Менеджмент	нормативна (Н)

7. Пререквізити – Академічне письмо; Філософія науки; Глобальна трансформація системи управління; Логіка, методологія та етика наукового дослідження; Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях, Теорія і методологія менеджменту та ін.

8. Постреквізити – Організаційна поведінка; Менеджмент проєктів і програм; та ін.

9. Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання – наявність проєктора, електронних презентацій з тем курсу, які розроблені в програмі PowerPoint та оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

10. Політики курсу.

Здобувачі освіти повинні дотримуватися:

1. Положення про академічну доброчесність в УПА.
2. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Українській інженерно-педагогічній академії.
3. Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії.
4. Порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Української інженерно-педагогічної академії.

11. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин	
			Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Лекція 1	Сучасні педагогічні технології та їх використання в закладах вищої освіти	2	1
	Практичне заняття 1	Розв'язання ситуаційних та розрахункових задач	2	1
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел, законодавчої бази при підготовці до лекційних та практичних занять	13	15
2	Лекція 2	Критерії якості навчання в закладах вищої освіти, організація й проведення контролю у процесі навчання	2	1
	Практичне заняття 2	Розв'язання ситуаційних та розрахункових задач	2	1
	Самостійна робота	Розв'язання ситуаційних та розрахункових задач	13	15
3	Лекція 3	Психолого-педагогічні основи процесу виховання в закладах вищої освіти	2	1
	Практичне заняття 3	Розв'язання ситуаційних та розрахункових задач	2	1
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел, законодавчої бази при підготовці до лекційних та практичних завдань	13	15

4	Лекція 4	Педагогічна майстерність викладача в закладах вищої освіти	2	1
	Практичне заняття 4	Розв'язання ситуаційних та розрахункових задач	2	-
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел, законодавчої бази при підготовці до лекційних та практичних завдань	13	15
5	Лекція 5	Імідж та самооцінка викладача в закладах вищої освіти	4	2
	Практичне заняття 5	Розв'язання ситуаційних та розрахункових задач	2	1
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел, законодавчої бази при підготовці до лекційних та практичних завдань	14	18
6	Практичне заняття 6	Розв'язання ситуаційних та розрахункових задач	1	1
	Практичне заняття 7	Розв'язання ситуаційних та розрахункових задач	1	1
Всього з навчальної дисципліни – 90 год. (лекцій – 12/6 год., ПЗ – 12/6 год., СР – 66/78 год.)				

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання:

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Робота здобувача впродовж семестру/залік – 100 балів.

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Бліц-опитування на лекціях	0-4
2.	Виконання практичних завдань	0-42
3.	Творче завдання на вибір здобувача (презентація, доповідь, есе, тези на конференцію УПА)	0-24
4.	Виконання тестових завдань	0-20
	Залік	0-10
	Всього за навчальну дисципліну	0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Умови допуску до підсумкового контролю:

1. відпрацювання усіх пропущених практичних занять;
2. обов'язкове виконання самостійної роботи (тестування);
3. виконання завдань у системі дистанційної освіти.
4. робота здобувача впродовж семестру оцінено не менше, ніж на 60 балів.

13. Питання до заліку

1. Дайте характеристику освітньому процесу.
2. Назвіть складові освітнього процесу та їх взаємозв'язки між собою. Відповідь аргументуйте.
3. Що таке адаптивні технології та їх взаємозв'язок з освітнім процесом.
4. Чи може бути процес управління адаптивним? Відповідь аргументуйте.
5. Розкрийте структуру педагогічної технології на конкретному прикладі.
6. У чому полягає моделювання освітнього процесу? Відповідь дайте на конкретному прикладі.
7. Дайте характеристику складовим освітнього процесу. Відповідь дайте на конкретному прикладі.
8. Розкрийте роль педагогічних технологій в освіті. Відповідь дайте на конкретному прикладі.
9. Що таке індивідуальний педагогічний сценарій? Відповідь аргументуйте.

10. Охарактеризуйте сутність і структуру педагогічних технологій в закладах вищої освіти.
11. Яку роль виконують педагогічні технології в управлінському циклі? Відповідь аргументуйте.
12. Наведіть приклад та охарактеризуйте педагогічну технологію управлінської взаємодії в системі «роботодавець – викладач – здобувач освіти».
13. Розкрийте блок-схему реалізації адаптивної технології в управлінському циклі освітнього процесу. Відповідь дайте на конкретному прикладі.
14. Як можна використовувати педагогічні технології в управлінні освітнім процесом на рівні «викладач-здобувач освіти». Відповідь дайте на конкретному прикладі.
15. Охарактеризуйте етапи розроблення адаптивної технології підготовки, проведення та аналізу результатів автодидактичної контрольної роботи з дисципліни, що Ви викладаєте.
16. Розкрийте схему взаємодії адаптивних технологій в управлінні освітнім процесом.
17. Що таке кваліметрична технологія? Опишіть алгоритм розроблення кваліметричної моделі на конкретному прикладі.
18. Розкажіть про кваліметричні технології в управлінні освітнім процесом на рівні «викладач-здобувач освіти». Наведіть приклади.
19. Чи можна використовувати кваліметричні технології в управлінні освітнім процесом на рівні викладача для самоорганізації і саморозвитку? Наведіть приклади.
20. Аналіз адаптивних технологій, що використовуються при управлінні інклюзивною освітою.
21. Розроблення сценарію проведення заняття з використанням адаптивних технологій за профілем Вашої педагогічної діяльності.
22. Розроблення кваліметричної моделі оцінювання результативності управління освітнім процесом в закладі освіти.
23. Створення кваліметричної моделі оцінювання власної педагогічної діяльності.
24. Чи використовуються педагогічні технології в управлінні пізнавальною діяльністю здобувачів освіти? Наведіть приклади.
25. Які адаптивні технології можна застосувати для забезпечення доступності навчальної інформації здобувачам освіти з різним рівнем навчальної діяльності?

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна (базова) література

1. Васянович Г. П. Вибрані твори: у 7 т. Т. 4: Психологія і педагогіка : навч. посіб. / Г. П. Васянович; Львів.наук.-практ. центр

ін-ту проф.-техн. освіти НАПН України. – Львів: Норма, 2015. – 512 с.

2. Костючков С. К. Особливості функціонування вищої школи України в умовах формування громадянського суспільства/ С. К. Костючков //Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія: щоквартальний науково-практичний журнал. – Харків : 2015. – No 2. – С. 54-61.

3. Луговий В. І. Об'єктивне і суб'єктивне оцінювання якості освіти: світовий досвід для України / В. І. Луговий, Ж. В. Таланова // Педагогіка і психологія: наук.-теорет. та інформ. вісник/ НАПН України ; ДІВП Вид-во «Педагогічна преса». – Київ: ДІВП Вид-во «Пед. преса», 2016. – No 4. – С. 32–40.

4. Лунячек В. Е. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник / В. Е. Лунячек; Укр. інж.-пед. акад., Каф. креативної педагогіки та інтелектуальної власності. – 2-е вид., випр. та доп. – Харків : ФОП Панов А. М., 2019. – 220 с.

5. Родигіна І. В. Філософські основи компетентнісного підходу в освіті / І. В. Родигіна // Педагогіка і психологія: наук.-теорет. та інформ. журн. – К. : Пед. преса, 2015. – No 1. – С. 14–20.

Додаткова (допоміжна) література

1. Вища освіта України: ризики, сподівання, успіхи : монографія / М. Б. Євтух, Л. Г. Горяна, Н. О. Терентьєва. – Київ, 2015. – 420 с.

2. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб розвитку майбутніх фахівців / Р. С. Гуревич // Педагогіка і психологія: наук.-теорет. та інформ. журн. – К. : Пед. преса, 2015. – No 1. – С. 21–26.

3. Долгопол О. Використання ментальних карт у підготовці викладачів ВМНЗ / О. Долгопол // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія: щокварт. наук.-практ. журнал / Нац. техн. ун-т «ХПІ» ; Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди ; Укр. інж.-пед. акад. – Харків: Вид. центр НТУ «ХПІ», 2018. – No 1. – С. 73–80.

4. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навчальний посібник. – 2-е вид., переробл. і доп. / І. В. Зайченко. – К. : Видавництво Ліра-К, 2016. – 456 с.

5. Подолякіна О. Проекти радикальної зміни дискурсу освіти: ідейні основи та дискурсивні і комунікативні концепції трансформацій педагогічної практики в системі філософії освіти/ О. Подолякіна // Вища освіта України: теорет. Та наук.-метод. часопис / М-во освіти і науки України ; Ін-т вищої освіти АПН України ; ДІВП Вид-во «Педагогічна преса». – Київ : Педагогічна преса, 2017. – No 2. – С. 78–82.

6. Резнік С. Н. Вимоги до викладача вищої школи в умовах сучасних тенденцій розвитку дистанційної освіти / С. Н. Резнік // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія: щокварт. наук.-практ. журнал / Нац. техн. ун-т «ХПІ» ; Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди ; Укр. інж.-пед. акад. – Харків : Вид. центр НТУ «ХПІ», 2019. – No 2. – С. 23–34.

7. Руденко Ю. Д. Шляхи подолання кризи сучасної педагогіки / Ю. Д. Руденко. – Київ : Просвіта, 2018. – 278 с.

8. Barkley E. Interactive Lecturing: A Handbook for College Faculty / E. Barkley, M. Clairer. – USA: Jossey-Bass, 2018. – 416 p.
9. Brennan J. Engaging Learners through Zoom: Strategies for Virtual Teaching Across Disciplines / J. Brennan. – USA : Jossey-Bass, 2020. – 144 p.
10. James M. Lang. Small Teaching: Everyday Lessons from the Science of Learning / M. James. – USA : Jossey-Bass, 2016. – 272 p.
11. Miller M. Minds Online: Teaching Effectively with Technology : paperback / M. Miller. – Harvard University Press, 2016. – 296 p.

Методичні джерела

1. Педагогічні технології в закладах вищої освіти: конспект лекцій для здоб. ОС «доктор філософії» денної та заочн. форм навч. спец. 073 Менеджмент / Укр. інж.-пед. акад. ; упоряд. : Г.В. Єльнікова. – Харків : УПА, 2022. – 62 с.
2. Педагогічні технології в закладах вищої освіти: метод. вказ. до проведення практичних занять для здоб. ОС «доктор філософії» денної та заочн. форм навч. спец. 073 Менеджмент / Укр. інж.-пед. акад. ; упоряд. : Г.В. Єльнікова. – Харків : УПА, 2022. – 31 с.
3. Педагогічні технології в закладах вищої освіти: метод. вказ. до виконання самостійної роботи для здоб. ОС «доктор філософії» денної та заочн. форм навч. спец. 073 Менеджмент / Укр. інж.-пед. акад.; упоряд. : Г.В. Єльнікова. – Харків : УПА, 2022. – 27 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Адаптивне управління. Серія «Економіка». Електронний науковий фаховий журнал категорії Б. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://amtp.org.ua/>
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
4. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
Онлайн-курси від провідних університетів світу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.coursera.org/courses>

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Завідувачка кафедри Вікторія ПРОХОРОВА